

Ordynacje większościowe i JOW-y

Kompendium reformatora
ordynacji wyborczej

Basi i Adasiowi

Marek M. Kamiński

Ordynacje większościowe i JOW-y

Kompendium reformatora
ordynacji wyborczej

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2016

Recenzja:

dr hab. Mikołaj Cześniak, prof. Uniwersytetu SWPS

Redaktor prowadzący:

Michał Zgutka

Redakcja i korekta:

Małgorzata Łętowska

Projekt okładki:

Maryna Wiśniewska

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.,
Warszawa

ISBN 978-83-7383-837-6

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.
ul. Wiślana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa
tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91
dział handlowy: jak wyżej w. 108
e-mail: info@scholar.com.pl
www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)

Druk i oprawa: READ ME ŁÓDŹ

Spis treści

Podziękowania	7
Wykaz skrótów	9
1. Ordynacje wyborcze: wprowadzenie	13
1.1. Ordynacje wyborcze i JOW-y na świecie	15
1.2. Elementy ordynacji wyborczych	19
1.3. Metody głosowania w JOW-ach	21
2. Niezbędnik teoretyczny	33
2.1. Dążenie do mediany	33
2.2. Prawo Duvergera i efektywna liczba partii	36
2.3. Typy ordynacji proporcjonalnych	38
2.4. Dysproporcjonalność	43
2.5. Ordynacje mieszane	45
2.6. Metody nieproporcjonalne w WOW-ach	47
2.7. Większość czy konsensus?	48
2.8. Twierdzenia o niemożliwości	49
3. Najważniejsze konsekwencje JOW-ów	53
3.1. Logistyka głosowania	54
3.2. Dwupartyjność i jej bezpośrednie efekty	56
3.3. Relacje posłów z wyborcami	58
3.4. Demokratyzacja wewnątrzpartyjna	61
3.5. Rozdawnictwo	63
3.6. Spowolnienie sklerozy cywilizacyjnej i oligarchizacji	65
3.7. Konsekwencje specyficzne dla metod głosowania	67
3.8. Manipulacja kształtem okręgów	70
3.9. Bezpieczne mandaty	75
3.10. Tyrania większości i dysproporcjonalność	78

4. Jak wybór ordynacji wyborczej pograżył PRL?	85
4.1. Odwilże i sondaże	86
4.2. Ordynacja wyborcza	92
4.3. Gry parlamentarne Okrągłego Stołu	96
4.4. Logika kontraktu Okrągłego Stołu	99
4.5. W poszukiwaniu koalicji wygrywającej	103
4.6. Dzieci we mgle, czyli komuniści i demokracja	106
4.7. Jak PZPR mogła utrzymać władzę?	115
5. Jaka ordynacja dla Polski?	119
5.1. Wielkość parlamentu	120
5.2. Logistyka wyborów	124
5.3. Instytucjonalizacja opozycji	126
5.4. Alternatywne ordynacje mieszane	128
5.5. Zgodność JOW-ów z Konstytucją RP	130
5.6. Scenariusze reform	134
6. Podsumowanie. Naiwna wiara w instytucje	141
Bibliografia	145
Indeks osób	153
Indeks pojęć	157
Wykaz rysunków	164
Wykaz tabel	165